

**A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
5/2018. (II. 16.) számú határozata**

a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatáról

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 14. §-ában, a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjról szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm. rendelet 4. § (8) bekezdésében, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 32/2009. (VI. 23.) számú állásfoglalásában biztosított jogkörömben eljárva, az Elnökség 4/2018. (I. 30.) számú határozata alapján, a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatát az oktatásért felelős miniszterrel egyetértésben az alábbiak szerint határozom meg.

A határozatot az Akadémiai Értesítőben és a Magyar Tudományos Akadémia honlapján kell közzétenni; valamint az érintettek számára a helyben szokásos módon kell kihirdetni és hozzáférhetővé tenni.

Az ösztöndíj célja

1. §

A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (a továbbiakban: ösztöndíj) célja a 156/1997. (IX. 19.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) megállapított körben a kiemelkedő kutatás-fejlesztési teljesítmény ösztönzése és elismerése, valamint az MTA doktora cím elnyerésére való felkészülés elősegítése.

Az ösztöndíj

2. §

(1) Az ösztöndíj az Akadémia által nyilvánosan meghirdetett pályázaton, az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma (a továbbiakban: Kuratórium) kedvező döntése alapján nyerhető el.

(2) Az ösztöndíjban részesíthetők maximális számát az Akadémia elnöke által megjelölt keret erejéig, a rendelkezésre álló forrás figyelembevételével évenként határozza meg a Kuratórium, és azt – az Akadémia elnökének jóváhagyása után – évenkénti pályázati hirdetményében teszi közzé.

3. §

- (1) Az ösztöndíj folyósításának időtartama – a Kuratórium döntése szerint – egy, két vagy három év lehet, amely időtartam nem hosszabbítható meg.
- (2) Az ösztöndíjban a pályázó kutató legfeljebb két alkalommal részesülhet.
- (3) Az ösztöndíjra ismételten csak az pályázhat, aki az első Bolyai-ösztöndíját „jó” vagy „kiemelkedő” minősítésű záró kutatói jelentéssel fejezte be.
- (4) Az ösztöndíj bér jellegű költségek fedezésére szolgál.

A pályázó

4. §

- (1) Az ösztöndíj elnyerésére az pályázhat, aki a pályázati kiírásban megjelölt benyújtási határidő időpontjáig 45. életévét még nem töltötte be és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 16. § (4) bekezdésében, illetve 105. § (5) bekezdésében meghatározott tudományos fokozattal (PhD vagy DLA), vagy az Nftv. 101. § (9) bekezdése szerint művészeti díjjal rendelkezik, de még nem szerzett MTA doktora címet.
- (2) A külföldön szerzett tudományos fokozat elismeréséről az MTA Titkárság Kutatási Pályázatok Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) hivatalból kikéri a Magyar Ekvivalencia és Információs Központ véleményét.
- (3) Ha a pályázatot elnyert kutató az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt megszerzi az MTA doktora tudományos címet, akkor az ösztöndíj további folyósítása a doktori tiszteletdíj folyósításának megkezdésével egyidejűleg megszűnik, és az ösztöndíjas az MTA doktori cím megszerzését követő hónap utolsó napjáig záró beszámoló készítésére kötelezett.

5. §

- (1) Pályázatot foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban (közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony, közszolgálati jogviszony és polgári jogi szerződéses jogviszony, továbbiakban együttesen foglalkoztatásra irányuló jogviszony) álló, vagy foglalkoztatásra irányuló jogviszonnyal nem rendelkező magyar állampolgár egyaránt benyújthat, azonban a pályázat benyújtásakor mellékelni kell az ösztöndíj munkatervében megjelölt magyarországi kutatóhely intézményi fogadókészségéről szóló nyilatkozatot. Az ösztöndíj folyósításának feltétele az ösztöndíj munkatervében megjelölt magyarországi kutatóhelyen – vagy a Kuratórium elnökének engedélyezésével más magyarországi tudományos intézménynél – meglévő heti minimum 20 óras foglalkoztatásra irányuló jogviszony. A pályázó, sikeres pályázat esetén, az ösztöndíj-szerződés aláírásakor meglévő jogviszonyát köteles igazolni.
- (2) Határainkon túli magyar kutató abban az esetben nyújthat be pályázatot, ha kutatásait magyarországi tudományos intézményben (felsőoktatási intézményben, akadémiai kutatóintézetben, egyéb tudományos kutatóhelyen) kívánja végezni, és a pályázat benyújtásakor mellékeli az ösztöndíj munkatervében megjelölt magyarországi kutatóhely intézményi fogadókészségéről szóló nyilatkozatot.

6. §

- (1) A pályázó a Bolyai-ösztöndíjat nem veheti igénybe, ha az ösztöndíjas időszak alatt más magyar állami és/vagy nemzetközi forrásból származó, saját személyi juttatásának kifizetésére felhasználható ösztöndíjjal is rendelkezik (ez alól kivételt jelent a Bolyai-ösztöndíj kiegészítését célzó állami ösztöndíj). A pályázó sikeres pályázat esetén, az ösztöndíj-szerződés aláírásakor köteles nyilatkozni arról, hogy a pályázatával érintett időszakban más ösztöndíjjal rendelkezik-e.

(2) Az elnyert pályázat (pl. folyamatos és tartós külföldi távollét miatt, igazolt tartós betegség miatt, vagy az előző bekezdésben említett magyar, vagy nemzetközi forrásból származó, a Bolyai-ösztöndíjjal egyidejűleg igénybe nem vehető ösztöndíj miatt) évente maximum 4 hónapra felfüggeszhető. A felfüggesztési időszakok összevonhatók, így a 2 évre elnyert Bolyai-ösztöndíj esetében 8 hónap, míg 3 évre elnyert Bolyai-ösztöndíj esetében 12 hónap folyamatos felfüggesztés kérhető. A felfüggesztés alapjául szolgáló tényt a pályázó köteles bejelenteni a Főosztálynak. A felfüggesztés időtartama alatt Bolyai-ösztöndíj nem folyósítható, viszont az ösztöndíj lejáratú ideje a felfüggesztés idejével meghosszabbodik. A felfüggesztésről szóló kérvényekről a Kuratórium elnöke dönt. A gyes, gyed, gyás miatti ösztöndíj felfüggesztéséről szóló kérvények esetében az évente maximum 4 hónapos korlátot meghaladhatóan is felfüggeszhető a kutatás, amelyről a Kuratórium elnöke dönt. A felfüggesztés időtartama ebben az esetben sem haladhatja meg a 3 évet.

(3) Ha az ösztöndíjat elnyert pályázó az ösztöndíj alapjául szolgáló munkát a pályázati kiírásban közzétett kezdőidőpontban nem kezdi meg (ezáltal az ösztöndíjat az adott időszakban nem veszi igénybe), az ösztöndíj elnyeréséhez ismételten pályáznia kell (azaz az ösztöndíj megkezdésének időpontja nem halasztható).

A pályázat

7. §

(1) A Bolyai-ösztöndíjat a Kuratórium évente egy alkalommal hirdeti meg. A pályázati felhívást az Akadémia a hivatalos honlapján és az Akadémiai Értesítőben teszi közzé, továbbá annak lehetőleg széles körben történő megismertetéséről más módon is gondoskodik. A pályázat eredményének közzététele a pályázati kiírás közzétételével egyező módon történik.

(2) A pályázat fő részei a következők:

- a) a pályázó személyének,
- b) tudományos eredményeinek,
- c) munkássága hatásának,
- d) a tervezett kutatómunkának

tárgyilagos bemutatása.

(3) A pályázó személyének bemutatása érdekében pályázatához tudományos önéletrajzot nyújt be, mellékeli a tudományos fokozatáról szóló oklevél egyszerű másolatát, valamint az intézményi fogadókészséget igazoló iratot.

(4) A pályázó tudományos eredményeit pontos bibliográfiai adatokkal ellátva az MTA Könyvtár és Információs Központ közreműködésével működtetett Adatbázis (Magyar Tudományos Művek Tára /MTMT/) rendszerének megfelelő, vagy a következő csoportosításban mutatja be:

- a) önálló könyv, könyvfejezet,
- b) önálló szerzői teljesítménynek minősülő kritikai kiadás, forráskiadás, kommentár,
- c) tanulmány, cikk,
- d) tankönyv, felsőoktatási jegyzet,
- e) szabadalom vagy más értékelhető alkotás.

(5) A pályázó tudományos kutatói tevékenységének hatását a következő csoportosításban mutatja be:

- a) munkásságának tudományos kritikai fogadtatása,
- b) munkásságának mások által való idézettsége,
- c) tudományos kutatói csoport, illetőleg program irányítása,
- d) szerkesztőségi munka tudományos művek kiadásában,
- e) tudományos testületekben tagság, tisztség,
- f) elnyert tudományos díjak.

(6) A pályázó megjelöli azt a tudományterületet és tudományágat, amelynek körébe tartozik tervezett kutatómunkája. A tudományterületek és tudományágak felsorolását e szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza.

(7) A pályázó éves bontású kutatási munkatervet nyújt be, amelyben ismerteti a tervezett kutatás előzményeit, a célkitűzést, bemutatja az alkalmazni kívánt módszereket és megjelöli a várható tudományos eredményeket, valamint az eredmények tudományos, illetőleg társadalmi hasznosíthatóságának jelentőségét.

(8) A pályázattal és a bírálati szempontokkal kapcsolatos további részletes előírásokat a Kuratórium Szervezeti és működési szabályzata, valamint az aktuális pályázati kiírás tartalmazza.

A pályázat benyújtása

8. §

(1) A pályázatot az erre a célra kialakított internet alapú pályázati rendszer pályázati űrlapjainak a rendszerútmutató szerinti kitöltésével, valamint a pályázat kinyomtatott és aláírt változatának beküldésével kell benyújtani.

(2) A pályázat nyomtatott változatát a Kuratóriumnak címezve, a Magyar Tudományos Akadémia Kutatási Pályázatok Főosztályához kell benyújtani, a pályázati kiírásban feltüntetett módon és határidőben. A késedelmesen vagy hiányosan benyújtott pályázatot a Kuratórium érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A pályázat elbírálása

9. §

(1) A pályázat támogatásáról a Kuratórium – az általa felkért tudományterületi kollégiumok szakvéleménye alapján – dönt.

(2) A pályázatot elnyert kutatóval a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága szerződést köt, és annak alapján az ösztöndíj folyósításáról gondoskodik.

(3) A pályázat támogatásáról szóló döntés ellen fellebbezési lehetőség nincs.

Kutatói jelentés

10. §

(1) A Bolyai ösztöndíjas évenként kutatói jelentésben számol be a Kuratóriumnak az elvégzett kutatói munkáról. A jelentést az ösztöndíj internet alapú informatikai rendszerében készíti el, majd annak kinyomtatott és – az ösztöndíjas, valamint az ösztöndíj munkatervében megjelölt magyarországi kutatóhely vezetője által – aláírt példányát megküldi a Főosztálynak.

(2) A kutatói jelentést a Kuratórium – az általa felkért tudományterületi kollégiumok szakvéleménye alapján – „kiemelkedő”, „jó”, „megfelelő” vagy „nem megfelelő” minősítéssel értékeli.

(3) A kutatói jelentés „nem megfelelő” minősítése esetén az ösztöndíj megvonásáról, illetve a visszafizetési kötelezettségről az illetékes tudományterületi kollégium javaslata alapján a Kuratórium dönt.

(4) A pályázatban megadott kutatási munkaterv indokolt esetben – az éves jelentés alkalmával, a következő munkaszakasz tekintetében – az illetékes tudományterületi kollégium elnökének javaslatára a Kuratórium elnökének jóváhagyásával módosítható.

(5) A kutatói jelentéssel és az értékeléssel kapcsolatos további előírásokat a Kuratórium Szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Záró rendelkezések

11. §

(1) Jelen szabályzat tekintetében a Korm. rendelet 4. § (8) bekezdése alapján az oktatásért felelős miniszter egyetértési jogot gyakorol.

(2) Jelen szabályzatot a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2018. január 30-i ülésnapján hagyta jóvá. Jelen szabályzat az utolsó aláírását követő napon lép hatályba, amellyel egyidejűleg az ösztöndíj korábbi Szabályzata hatályát veszti.

Budapest, 2018. február 5.

Lovász László
az MTA elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatával egyetértek.

Budapest, 2018. február 16.

Balog Zoltán
oktatásért felelős miniszter

**A tudományterületi és tudományági megnevezések
Bolyai János Kutatási Ösztöndíj
(1. melléklet)**

Tudományterület	Tudományág
Nyelv- és irodalomtudományok	Irodalom- és kultúratudományok Klasszika-filológia Néprajztudomány Nyelvtudomány Orientalisztika Zenetudomány
Filozófiai és történettudományok	Filozófia Művészettörténet Neveléstudomány Pszichológia Régészet Történettudomány
Matematikai tudományok	Matematika Operációkutatás Számítástudomány
Agrártudományok	Agrár-közgazdaságtan Agrár-bioműszaki tudomány Állatnemesítés, -tenyésztés, takarmányozás és gyepgazdálkodás Állatorvos-tudomány Erdészet Kertészet-és élelmiszer-tudomány Mezőgazdasági biotechnológia Növénynemesítés Növényvédelem Talajtan, vízgazdálkodás és növénytermesztés
Orvosi tudományok	Orvostudomány Egészségtudomány Gyógyszerészet
Műszaki tudományok	Anyagtudomány és technológia Áramlás- és hőtechnika Automatizálás és számítástechnika Elektronikus eszközök és technológiák Elektrotechnika Energetika Építészet Gépszerkezettan Informatika Közlekedéstudomány

	<ul style="list-style-type: none"> Metallurgia Szál- és kompozittechnológia Szilárd testek mechanikája Távközlés Vízgazdálkodás-tudomány
Kémiai tudományok	<ul style="list-style-type: none"> Analitikai és környezeti kémia Anyagtudomány és műszaki kémia Elméleti kémia Élelmiszerkémia és biotechnológia Fizikai kémia Gyógyszerésztudomány Szerves és biomolekuláris kémia Szervetlen és fémorganikus kémia
Biológiai tudományok	<ul style="list-style-type: none"> Antropológia Biofizika Biokémiai és molekuláris biológia Bioinformatika Botanika Elméleti biológia Etológia Evolúcióbiológia Genetika Hidrobiológia Immunológia Környezet és egészség Mikrobiológia Neurobiológia Növényélettan Ökológia Sejt- és fejlődésbiológia Természetvédelem és konzervációbiológia Zoológia
Gazdaság- és jogtudományok	<ul style="list-style-type: none"> Állam- és jogtudomány Gazdaságtudományok Hadtudomány Nemzetközi és Fejlődés-tanulmányok Politikatudomány Regionális tudományok Szociológia
Földtudományok	<ul style="list-style-type: none"> Bányászat Földrajz Földtan Geodézia és geoinformatika Geofizika Geokémia, ásvány- és kőzettan Meteorológia Paleontológia

Fizikai tudományok

Általános fizika
Atom- és molekulafizika
Biológiai és orvosi fizika
Elektromágnesség
Gázok és plazmák fizikája
Kondenzált anyagok fizikája
Magfizika
Részecskefizika
Űrfizika és csillagászat